

۵۸۸ نلته

در باب داستان نویسی

به کوشش: علی ینجه دهی

با مقدمه: دکتر وحید ضیائی

سرشناسه :	ینجه‌دهی، علی، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور :	۸۸۵ گام تا داستان‌نویسی/گردآوری و نگارش علی ینجه‌دهی.
مشخصات نشر :	اردبیل: نگین سبلان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری :	۱۹۷ ص.
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۳۱۱-۵۴-۰
وضعیت فهرست‌نویسی :	فیا
عنوان گسترده :	هشتصد و هشتاد و پنج گام تا داستان‌نویسی.
موضوع :	داستان‌نویسی
Fiction -- Authorship	موضوع :
موضوع :	سبک‌شناسی
Style, Literary	موضوع :
۱۳۹۶ ۵۵۹/۳۳۵۵PN	ی/کت ه :
۸۰۸	ر/بندی یویی :
۳۹۱۸-۴۳	شماره کتابشناسی :

- ❖ عنوان کتاب: ۸۸۵ نکته در باب داستان‌نویسی
- ❖ به کوشش: علی ینجه‌دهی
- ❖ با مقدمه: دکتر وحید ضیائی
- ❖ ویراستار علمی: خانم توران قربانی اصل
- ❖ ناشر: انتشارات نگین سبلان
- ❖ طراحی، چاپ و صحافی: چاپخانه نگین
- ❖ تیراژ: ۱۰۰۰ عدد
- ❖ قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال
- ❖ نوبت چاپ اول: ۱۳۹۷
- ❖ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۱-۱۵۴-۰

بیان شوق چه حاجت که سوز آتش دل
توان شناخت ز سوزی که درسخن باشد
حافظ

الف) همیشه منتقد بوده ام که آدمی هنگامی که به آفرینش می رسد، تولد دیگرش آغاز می گردد، شروع می شود. جوان شدن، چرا که از غبار سالیان تکرار و سکون بیرون می آید، پوست می اندازد و بر بر که اثری تازه خلق می کند، این نو شدن این تازه شدن سریعتر و شگرف تر در او به بلور می شود.

شاید به این دلیل است که بهره مندی ما از شاعران و نویسندگان بزرگ در قالب بهترین تصاویر ذهنی یا عینی ثبت شده از آن، همیشه تازه و پویاست ... انگار که جک لندن همیشه با آن نگاه ناکجایی اش خیره به حالت اثری تازه می اندیشد و دیکنز غرق دریچیدگی های آفریده ی خود دستی زیر سر دارد!

تصاویر ذهنی_آرامانی ما از این بزرگان هیچ گاه به روف رسیده نمیشود زیرا آدمی که به جهان تولید خلاقانه رسیده باشد((از درخت نکته توحید می شود)) و تا زمانی که آخرین خواننده ی جهان سطری از او را مرور کند، ادامه می یابد.

حتی اگر تاریخ به فراموشی اش بسپارد در شیوه یا سخن یا اطوار کسی، ر قرونی بعد، ناگهان دوباره زاده می شود رشد می کند و ادامه می یابد.

ب) ادبیات، سخت کوشی می خواهد و سخت جانی برای مداومت و مقاومت در راه هنر، آن هم نه تلاش برای فهم و درک و آموختن و به کار بردن یک گرایش و یک شیوه، که تلاش برای درک همه ی جهان که گستره ی ادبیات، همه جهان است نه بخشی از آن. حصول معرفت در چند بعدی بودن شخص طالب است. برای من اما ((ادبیات خلاق)) یعنی مکتب خانه، یعنی طریقه زیستن و آنگاه سرایش یا نوشتن. شیوه نگرستن را آموزش می دهد نه سمت کعبه مقصود را که طالب خود جهت یاب شود! به همین دلیل است که در طی این

سالها هر که پا دروادی ادبیات خلاق نهاده است بیشتر از آن که سمت استعدادش برپایه امیال و خواسته هایش

جهات دهی شود، در تمرینی سخت به ممارست در شیوه های دیگر ادبی، یرانگیخته شده است.

اگر گرایش شعر داشته، به جبر داستان نویسی مجبور شده و آنکه در هوای قصه داشته، در ساختن شعر به تمرین واداشته شده است. زیر ساخت همه آموزش ها نیز ((پژوهش هدفمند)) و ((زبان دیگری دانستن)) بوده است. حال فرقی نمی کند این ((اجبار لطیف)) به زعم من، دلبخواه هنرجو باشد یا نباشد!

ج) خاستگاه شعر و داستان، بی شک جامعه است. شاعر یا نویسنده در اثرش دنیای پیرامون را از دریچه ی فکر و دانش می گذراند و آنگاه به قلم می آورد. شعر در هستی درخت، در ((دویدن و ایستادن و نفس نگریستن)) یک آهو، شعر در شیوه زیستن بسیاری جاریست چنان که داستان بر بده احوال من و توست.

گاهی داستان نویس خدعه را نوشته اش است و شاعر، موضون و مخیل تر از آفریده اش. این که در یک روز

نمی دانم کی، مردی با غایت بلند در میان در کسوتی سخت آزموده و اهل کار، با دستانی زمخت و کار کرده، اوراقی خد خطی را زدت بیاورد که ((این ها نوشته های من است و همه ی آنها را پشت فرمان نوشته ام. البته ای شغل رانندگی ام))!

حال ((علی آقا)) را خیلی قصه ترو داستانی ترو. سورترو و مشتاق تراز خیلی ها جوانتر بینی که نیامده اهل گله از روزگار نامراد و نامرادهای روزگاری از که هنوز تجربه اش نیز نکرده اند!

((علی آقا)) مسرانه و مشتاقانه بیش از هزار صفحه نوشته تحویل داد. در خواندن های بی امانش ((پشت فرمان ماشین بزرگ پخش)) گفت. از این که عشق به نوشتن دراو، همسان عشق به زندگی و خانواده اش در خیابان های سرزمین مادری در جریان است.

د) حالا این اثر که می تواند کوشش او در جمع آوری هدفمند، خوشه چینی و گزینش بهین پژوهش ها در حوزه داستان نویسی و نظریه های مکاتب داستانی ست و از بهترین کتاب های مرجع موجود و نویسندگان بزرگ آن

به امانت نقل شده، دائرة المعارف کوچکی درباره داستان و داستان نویسی ست که به
 نظرم برای اهالی نو آموز
 و هنر جویان ادبیات داستانی می تواند گزینه ای نیکو باشد که با مطالعه آن علاقمند
 و در پی خوانش منابع اصلی
 و پژوهش های محققان ارجمند آن باشد. اقتباس هایی چنین از ادبیات و گرد آوری های
 درخور می تواند در بسط
 آثار و معرفی نویسندگان ارجمند آن بسیار مفید بوده و به نوعی عمق دادن به ریشه های
 آثار ادبی مختلف باشد.
 (نخستین رمان علم آثار، ز آماده چاپ است... البته نه اولین اثرش که چنانچه پیشتر ذکر
 کردم، بیش از هر، صفحه نهشته داشته و دارد..... مجموعه های نو فقط بر اینند مسیر تازه
 ای ست که هدفمند تر و برنامه ریزی شده تر در حال اجراست. باشد که آثارش، قلب هارا
 درنورد و آتشی بلند باشد بر فراز کوهی به قامت و قدمت سبلانی
 که پشت و پناه ماست زیر سایه عنایت باری تعالی .

اردیبهشتی ۱۳۹۷

وحید ضیائی

WWW.VAHIDZIAEE.IR

فهرست مطالب

عنوان صفحه

بخش اول

تعریف ها.....	۱۴
داستان چیست.....	۱۹
عوامل شالوده ای انواع داستان.....	۲۲
عناصر و اجزای داستان.....	۲۵
اسرار داستانی.....	۵۲

بخش دوم

داستان نمادین.....	۶۲
جمع بندی نیازمندی های داستان نه پایان خوبی دارد.....	۶۳
داستان رمزی.....	۶۵
داستان سورئالیست.....	۶۷
داستان غنایی.....	۶۸
داستان واقع گرا و جادویی.....	۷۱
داستان رئالیست.....	۷۳
داستان ناتورالیست.....	۸۱
فرق داستان رئالیست با ناتورالیست.....	۸۶
داستان امپرسیونالیست.....	۸۸
داستان مدرن.....	۹۲
جمع بندی، پایان بندی و نتیجه گیری داستان مدرن.....	۹۷
فرق داستان رئالیست با داستان مدرن.....	۹۸
داستان پسامدرن.....	۱۰۱
جمع بندی و نتیجه گیری داستان های پسامدرنیست.....	۱۲۰
فرق داستان مدرن با پسامدرن.....	۱۲۱
داوری و نقد داستان.....	۱۲۳
پایان بندی داستان.....	۱۲۴

۱۲۵..... بازنویسی

بخش سوم

۱۲۸..... رمان چیست

۱۳۳..... فرق رمان با داستان کوتاه

۱۳۴..... انواع رمان

بخش چهارم

۱۴۸..... نویسنده باید

۱۵۴..... دانستنی های داستان

۱۵۶..... نکات جالبی که می توان در سرتاسر داستان از آن بهره برد

۱۶۸..... منابع و مآخذ

www.ketab.ir